

HAMMETTLOGUE
13.11.2024, 19:00
**THE STATE PHILHARMONIA
OF ARMENIA**

*TRIBUTE CONCERT FOR
PHILL NIBLOCK (1933–2024)*
15.11.2024, 19:00
**ARNO BABAJANYAN
CONCERT HALL**

ՀՀ ԿԳՄՍ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
RA ESCS MINISTRY

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՖԻԼՀԱՐՄՈՆԻԱ
THE STATE PHILHARMONIA OF ARMENIA

ԱՄԼԱ ԲԱԲԱԾԱՆՅԱԼ ԴԱՄԲԳԱՍԱՐԳ

ՆԵՐՁԱԳԱՐԿ

HAMMETTLOGUE

KATHERINE LIBEROVSKAYA AND PHILL NIBLOCK

an opera for video and voice, 2023–2024
first work-in-progress version, world premiere
duration: 60 min., with no breaks or
intermissions

video [01:00:00, 4K, 16:9, stereo]:
collaborative concept: Katherine Liberovskaya
& Phill Niblock
video: Katherine Liberovskaya
recorded music: Phill Niblock

V&LSG, 2015 — for Loré Lixenberg, voice and
Guy De Bievre, lap steel guitar
Baritonnicholas, 2023 — for Nicholas Isherwood
(world premiere)

text speakers in video: Loré Lixenberg and
Nicholas Isherwood
video and audio recording: Katherine
Liberovskaya
video and audio editing: Katherine
Liberovskaya assisted by Hans Tammen
sound editing: Hans Tammen
video special effects: Anton Khlavov

LIVE SINGERS DURING PERFORMANCE:
Loré Lixenberg, mezzo-soprano
Nicholas Isherwood, bass-baritone

*Produced thanks to the participation of Experimental Intermedia NYC,
Harvestworks NYC, CYLAND MediaArtLab*

Hammettlogue is an experimental opera project for video and voice by Katherine Liberovskaya and Phill Niblock inspired by the minimalist mystery writings of Dashiell Hammett focusing on the sparseness of his text. Hammett was Niblock's favorite writer. The project was conceived and started by the artists together in the months before Niblock's passing (January 8th 2024) and has been subsequently completed by Liberovskaya. The five part structure alternates spoken video parts and sung music parts. It features mezzo-soprano Loré Lixenberg and bass-baritone Nicholas Isherwood. Video by Liberovskaya, music by Niblock.

Katherine Liberovskaya is a Canadian intermedia artist based in NYC. Involved in experimental video since the 80's, she has produced numerous single-channel video art pieces, video installations and video performances, as well as works in other media, that have been shown around the world. Since 2001 her work predominantly focuses on the intersection of moving image with sound/music in various both ephemeral and fixed forms (projections, installations, performances), notably through collaborations with many composers and sound artists in improvised live video+sound concert situations where her live visuals seek to create improvisatory "music" for the eyes. For over 22 years she collaborated with composer/intermedia artist Phill Niblock on various live, video and installation projects. Other frequent collaborators include: Dafna Naphtali, Keiko Uenishi, Shelley Hirsch, Barbara Held, Mia Zabelka, Al Margolis (IF,BWANA), David Watson, among many others. In ad-

dition to her art work she curates events in experimental video/film, sound/music and A/V performance, notably the yearly Screen Compositions evenings at EI NYC since 2005 and, since 2006 the OptoSonic Tea salons (co-curated with Ursula Scherrer) in NYC and various nomadic locations in North America and Europe as well as on-line during the Covid pandemic. In 2014 she completed a PhD in art practice entitled *“Improvisatory Live Visuals: Playing Images Like a Musical Instrument”* at the Université du Québec à Montréal (UQAM). She is currently the artistic director of Experimental Intermedia NYC.

Phill Niblock (1933–2024) was an intermedia artist using music, film, photography, video and computers. He was born in Indiana in 1933. Since the mid-60’s he created music and intermedia performances which have been shown at numerous venues around the world. He made thick, loud drones of music, filled with microtones of instrumental timbres generating many other tones in the performance space.

He said: *“What I am doing with my music is to produce something without rhythm or melody, by using many microtones that cause movements very, very slowly.”* Simultaneously, he presented films/videos looking at the movement of people working. Since 1985, he had been the director of the Experimental Intermedia Foundation in New York — experimentalintermedia.org — where he was an artist/member since 1968. He was the producer of Music and Intermedia presentations at EI since 1973 and the curator of EI’s XI Records label.

Phill Niblock's music is available on the XI, Moikai, Mode, Matiere Memoire, Room 40, and Touch labels. DVDs of films and music are available on the Extreme label and Von Archive. He had been professor of film, video and photography at The College of Staten Island, the City University of New York. In 2014, he was the recipient of the prestigious John Cage Award from the Foundation for Contemporary Arts.

Loré Lixenberg is the leader of The Voice Party, an original mix of a political party and an opera, which ran in the 2019 elections in the United Kingdom, standing also in 2024. The Voice Party is the only party you can't join, it joins you. She has performed worldwide in opera houses, sound installations, galleries, festivals and museums, interpreting the works of composers and artists such as Stockhausen, Ligeti, Oliveros, Dufour, Wishart, Acquaviva, Toop, Earle Brown, Aperghis, Turnage, Birtwistle, Phill Niblock, Isidore Isou, Bernard Heidsieck, Georgina Starr, Bruce Mclean, Stelarc, Imogen Sidworthy, Janice Kerbal...

As a maker, she explores participatory practices including the intersection between the digital and analogue worlds and their possibilities to create new operatic forms. Among her works include: Bird, Panic Room (The Singterviews), the real-time opera Prêt à Chanter, the 'opera' dating app SINGLR for "extended vocals" and theVoicePartyOperaBotFarmi[myFurylsMy-Muse] which won the Phonurgianova soundart prize in 2021. She has published the artist's book Memory Maps, the CD *'The Afternoon of a Phone'* as well as

numerous DVDs, CDs and vinyls, including the very first recording of Cage's Song Books for the Sub Rosa label. Her recent project NancarrowKaraoke where she transcribed Nancarrow's polyrhythmic and microtonal works for player piano for her own voice was published by the Dutch label De Player.

Nicholas Isherwood made his operatic debut at Covent Garden at the age of 25. He has sung medieval music with Joel Cohen, baroque music with William Christie, romantic music with Zubin Mehta and has worked with composers such as Bussotti, Carter, Crumb, Kagel, Kurtág, Niblock, Scelsi, Stockhausen and Xenakis. He has taught master classes and lectured in venues such as Harvard, Stanford, the CNSM in Paris, the UdK and the Milan Conservatory and is professor of singing in Montbéliard and Rome. He has published several articles and a book, *The Techniques of Singing*, for Bärenreiter Verlag. He has recorded 70 CDs for labels such as Harmonia Mundi, Erato, Naxos and Stockhausen Verlag. He is the bass and artistic director of Voxnova Italia.

TRIBUTE CONCERT FOR PHILL NIBLOCK (1933–2024)

Featuring Anna Clementi, Katherine Liberovskaya,
Biliana Voutchkova, Davide Aiden Capobianco
duration: approx. 80 min

Anna Clementi and Katherine Liberovskaya Zound Delta 2, 2023

For voice, electronics and field recordings
duration: 22:04 min.

Anna Clementi, live voice
Katherine Liberovskaya, live video
Co-composed by Phill Niblock, Anna Clementi &
Thomas Stern

Intense, menacing layers of thick drones and
alien sounds. Featuring field recordings by Phill
Niblock, mezzo-soprano voice by Anna Clementi
and electronics and mix by Thomas Stern. Re-
leased via Karlrecords (Berlin) in April 2024.

Anna Clementi, Italian-Swedish singer, grew up in
Rome, where she first studied the flute. There, she also
completed acting training before moving to Berlin and
meeting the composer Dieter Schnebel, with whom she
studied experimental vocal music and experimental mu-
sic theater at Hochschule der Künste (now UdK Berlin).

Biliana, 2023

For violin and voice

duration: 21:37 min

Biliana Voutchkova, live violin and live voice

Composed by Phill Niblock for and with Biliana Voutchkova

Biliana Voutchkova is a dynamic, thoroughly engaged composer-performer, violinist, interdisciplinary artist, improviser and curator with a highly individual, unconventional artistic language. Through the prism of listening, her early education in classical music and the years of development as contemporary artist-performer, she explores states of spontaneity and intuitive resonance embodied in her multifaceted activities, focusing on the interconnection between inner world and sound space.

Biliana works internationally as a soloist and in collaboration with many renowned artists/ensembles. She is the founder and curator of the DARA String Festival, faculty at the Academy of Arts Bern, SHAPE+ Platform artist for 2022/2023, and recipient of multiple grants and awards (most recently the fellowship at Villa Aurora/Los Angeles). Her music has been released on the labels Unsounds, Another Timbre, Elsewhere, Relative Pitch Records, Confront Recordings, Inexhaustible Editions and Takuroku, amongst others.

“...it seems to me your violin breathes slowly to write l-i-f-e — it is courage and feeling coming from within.” — Thomas Millroth.

**PN90. Phill Niblock in 90 Notes and Facts,
2024**

For Oboe and Electronics (Max/MSP)

duration: 22:00 min

Composed by Davide Aiden Capobianco

This composition is inspired by Phill Niblock's life and musical legacy, spanning from his birth in 1933 to his passing in 2024. It blends sound and visual elements to create an immersive experience for the audience. The structure revolves around Phill's 90 years, with each oboe note recorded and looped through Max/MSP, representing a year of his life. As the piece progresses, these notes accumulate into a wall of sound, aiming to reach 95dB or beyond, reflecting Phill's pioneering approach to music.

Projected visuals and text will highlight key moments from Phill's life, offering a multi-sensory tribute that deepens understanding of his artistic journey, with material drawn from *Phill Niblock: Working Title* and *Phill Niblock: Nothing but Working*. To ensure accuracy, I have collaborated closely with Phill's partner, Katherine Liberovskaya, and his biographer, Guy De Bièvre, who authored one of the books.

By integrating sound and visuals, this composition seeks to honor Phill Niblock's enduring influence on experimental music through an immersive tribute, acknowledging his brief but impactful role as a mentor to me.

Davide Aiden Capobianco is an Italian composer specializing in contemporary concert music and electroacoustic works for solo performers and ensembles. His compositions explore the human experience, pushing musical boundaries to create compelling narratives.

Since 2022, he has been a member of the New York Composer Circle (NYCC), dividing his time between Italy and the USA. He works on various projects, including piano tuning, technician services, music instruction, arranging, orchestrating, and score engraving. He also assists composers in realizing their visions, such as supporting Phill Niblock in completing his compositions.

PHILL NIBLOCK

This essay pays tribute to Phill Niblock (October 2, 1933 – January 8, 2024), a trailblazing artist, experimental composer, filmmaker, and photographer. Since 2010, he has been a regular contributor to CYLAND Media Art Lab and CYFEST and has had a priceless influence on how we experience, relate to, and mediate audio cultures. Phill Niblock's work made us think that sound art goes far beyond contemporary art's formalized vocabularies and practices towards something more complex and intersubjective. Niblocks's mastery begins by identifying music as a meeting point between technology, pure physical experience, and artistic solidarity. Although he was strictly a solo artist, the 'Experimental Elvis' or 'Minimalist Madonna,' as his friend Susan Stenger teased him¹, his vision of the music scene was inclusively pan-generational and community-driven. During the past 40 years, he organized thousands of events at his Chinatown loft under the aegis of the Experimental Intermedia Foundation, and introduced work by a myriad of experimental artists.

This text is an attempt to reflect on Phill Niblock's work and life. It provides a subjective and fragmented perspective while striving to convey the artist's voice through direct quotes from his interviews since 1994. The author would like to express deep gratitude to

¹ "He truly loved what he did and he did it until the very end": tributes to Phill Niblock (January 2024) in *The Wire Magazine*.

Katherine Liberoskaya, Guy de Bievre, and Alexandra Dementieva for their contributions to the preparation of this material.

***

Phillip Earl Niblock was born in Anderson, Indiana, on October 2, 1933. He was the only child of Herbert Niblock, an engineer, and Thelma (Smith) Niblock, who managed the household. His grandfather provided live music for films, and his father played the piano when he had spare time. In 1956, Niblock earned a bachelor's degree in economics from Indiana University and served two years in the U.S. Army as a lab technician². During a stint, he organized his first 'impromptu concerts' broadcasting old jazz records on a hospital radio station in Alabama using tape recorders. The army also provided him with the opportunity to see the world. In 1958, he traveled extensively and had a month of leave in Europe. While in Brussels, he had the chance to experience Edgard Varèse's *Poème électronique*.³

² Williams, Alex. "Phill Niblock, Dedicated Avant-Gardist of Music and Film, Dies at 90" (2024) in The New York Times.

³ Niblock mentions visiting the Phillips Pavilion in interviews with Natasha Kurchanova and Geeta Dayal. These interviews are cited in the references for this essay. Commissioned for Phillipps Pavilion at the 1958 World's Fair to affect human sensibility via audiovisual means, this eight-minute tape piece featured bells, sirens, electronic signals, human voices, and a piano accompanied with a film of still photographs. The poem was played through hundreds of loudspeakers, blending the music with Le Corbusier and Iannis Xenakis' architecture. More information: Licht, Alan (2007). *Sound Art: Beyond Music, Between Categories*. New York: Rizzoli. PP. 35-36.

The same year, after returning to the U.S., he relocated to New York, where he developed a passion for photography and film. He shot jazz luminaries from Roy Eldridge, Charles Mingus, and Max Roach to Duke Ellington and Sun Ra. He filmed the work of choreographers such as Elaine Summers and Lucinda Childs, alongside others affiliated with Judson Dance Theater. *'I made films that were used in performance or were performance, and the other thing was documenting the work of others.'* — he said in an interview with Natasha Kurchanova in 2015.

His photography at the time was developed in response to Edward Weston's work and was obliged to the Group f/64 aesthetic innovations, which—in an attempt to break with the then-popular Pictorialism—sought to move away from the decoration of reality toward rendering the very fabric of things and the emotional experience of form⁴. *'I was also a Zone System photographer. I did enough photographic work to know what it was and to have a real concept of it.'* he told Kurchanova. *'In some of my work I shot and developed film to deal specifically with the range of tonalities it offered. Edward Weston was most influential for me in photography because of the controlled way he was shooting and his tendency to make abstractions out of extremely real things.'*

Phill Niblock did not receive formal musical training. His approach to learning embraced art as a living

⁴ Group f/64 by Lisa Hostetler (2004) in The Met's Heilbrunn Timeline of Art History.

process, placing utmost importance on participation, listening experiences, and self-education. In 1961, he attended a performance of Morton Feldman's piece *'Durations,'* which legitimized a radical perspective on musical composition for him. *'It was an incredible revelation, that you could have a piece without rhythm and melody, and these long tones. It really was in a way a permission to do music in a similar kind of way. I could work with that idea. Then I was very interested in the microtonal stuff,'* he said in a 2007 interview with Paris Transatlantic Music Magazine.

Despite achieving success in performance photography and film, he was seeking an opportunity to pursue his creative endeavors. *'I had an incredible amount of material,'* he remembers. *'For instance, there was a film of a piece Yoko Ono did, of which I shot just 100 feet. I showed it to her and the guy she was with and they suggested I should dedicate myself to documenting their performances and I would someday be famous. It was an incredibly bald statement, and I simply walked away!'*⁵

Niblock composed his first pieces in 1968. Called *'environments,'* they were multiple-image projections of 16 mm films or slides with live dance elements performed by young dancers who had quit working for Cunningham and switched to Judson. The first intermedia performance occurred in December 1968, the last

⁵ Khazam, Rahma. Shimmer Me Timbers. Intermedia is the message in Phill Niblock's amplified walls of sound, which have hypnotised musical pacesetters from Cage to Jim O'Rourke (2001). The Wire Magazine — March 2001 (Issue 205). PP. 31.

in 1972. The following year, he initiated *'The Movement of People Working,'* a series of films he would work on until 1992. Non-narrative, unedited long-take videos depict people primarily in rural or coastal areas engaged in various labor activities, such as farming, fishing, or boat repair, in countries spanning from China to Portugal and Puerto Rico to Romania.

In this expansive durational project, he utilized cinematic techniques to make ordinary routines seem abstract, choreographic, and tempting to witness while altering the relationship between photography and film. *'I was never really known as an experimental filmmaker because I was really interested in concrete, clear images. I was interested in photographic looking film.'* he told FRIEZE magazine's Geeta Dayal in 2004. *'So I started to film people working as sort of dance movement, essentially. So it didn't have to do with what they were doing; it had to do with the way they moved in the frame. Very much dance film, not ethnographic or political in any way.'*

'The Movement of People Working' immerses viewers in a contemplative environment, allowing them to tune into the rhythms and repetitions of bodily movements. Infused by the Minimalist desire for formal clarity, rigor, and dematerialization of the object, it simultaneously highlights the boundaries between what is known as 'minimal' and 'figurative.' *'The idea was to strip out most of what film is about. To delimit the structure. I think it's easier to say that the music is minimal, rather than the films. It's a little harder to explain how the films are minimal,'* he told Paris Transatlantic.

Like Niblock's other films, *'The Movement of People Working'* was often shown within a collective space of performance or concert. He envisioned a stage with musicians and a temporary community of people carrying different listening experiences as the natural setting for his minimal photography-looking videos. Although the visual and aural parts of Niblock's performances look perfectly balanced and complementary, he stressed the disjunction between the experiences of listening and looking. When asked about through lines across his work in various mediums, he answered evasively, stating that the main thing for him is the feeling of loss of time that music gives the audience. *'The music is very much about that, about losing time, having no meter to it. There's no conceptual link between what's in the film and what is in the music.'* — he told FRIEZE magazine's Geeta Dayal.

For this reason, the video sequence was never planned: the composer traveled with a stack of DVDs and would improvisationally choose which film to show.

Niblock's musical style defies easy description. In interviews, he prefers to evade questions or offer intricate descriptions of the technology behind his work rather than to conform to specific definitions or narratives. He did not adopt the role of a musician. Instead, he preferred the term composer, highlighting that his music doesn't 'develop' or structure as is customary in traditional composition. Indeed, the method he used was far from what is typically thought of as musical development. Since 1968, Niblock has been recording tones produced by an instrument using audio tape, arranging

them into multi-layered settings he called ‘clouds.’ Initially, he would prescribe the microtones by tuning the instrumentalist, asking him or her to play at specific Hertz frequencies. Later, he used ProTools to make the microtones as he composed the pieces. The resulting composition is a stream of dense, superimposed drones rich in microtones and stripped out of rhythm, melody, and typical harmonic progression. *‘So when you combine 57 and the octave above would be one hertz on, you get a lot of very strange combinations. What happens in the middle of the piece is it becomes — at its most complex — virtually pure distortion. It comes apart,’* he explained to the Wire’s Mark Sinker in 1994.

Niblock’s soundscapes are site-specific, spatially and architecturally responsive. They can be performed with or without musicians, but they can never be re-enacted the same way twice. As Mark Sinker argues, *‘everything, from speaker system to volume to where you are in the room, produces too many variables in each piece.’* The only constant thing is that the music must always be played very loud.

As Dan Warburton wrote in a review, Phill Niblock’s style combines *‘the conceptual rigour of minimalism with the impact and volume of rock.’*⁶ The effect he wanted was a distilled, naked, hard experience, contrasting the orthodoxy of classical music and the *‘conceptual dead-end of post-war serialism and its ferocious*

⁶ No Melody, No Rhythm, No Bullshit. Interview with Phill Niblock by Dan Warburton (2006) in The Wire Magazine — March 2006 (Issue 265). P. 35.

*complexity.*⁷ In his performances, high acoustic pressure causes the sound to condense. The off-scale decibel level creates a new concert experience not reduced to compensatory entertainment, formal expectations, or a desire to conform. An aesthetic decision that comes at the cost of the audience's comfort activates a highly corporeal type of listening, allowing the whole body to explore and mediate the physical weight of music. *'Phill had a profoundly unfussy approach to contemporary composition. He flooded rooms with waves of sound, until you could swim in them: music as a kind of geological presence.'* — told musician and sound artist Thomas Ankermit to the Wire in 2024.

Secondly, using a high volume of up to 115 dB is essential, for it reveals previously hidden characteristics of a sound or instrument. *'When you turn it up loud enough, the cello disappears completely and you hear only this screaming cloud of high harmonics, whereas at low volumes it just sounds like cellos. That's one of the reasons for playing this music loud that a lot of what happens becomes prominent at high volumes.'* he explains⁸. Unsurprisingly, listening to Niblock's soundscapes is, first and foremost, a live here-and-now experience; his music doesn't fully work on the record.

Niblock made music from drones and instruments such as cellos, hurdy-gurdies, bagpipes, trombones,

⁷ Ibid. P. 35.

⁸ Khazam, Rahma. Shimmer Me Timbers. Intermedia is the message in Phill Niblock's amplified walls of sound, which have hypnotised musical pacesetters from Cage to Jim O'Rourke (2001). The Wire Magazine — March 2001 (Issue 205). PP. 31.

and even vacuum cleaners⁹. Since 1970, he has been writing pieces for small ensembles and creating scores. In these pieces, the musicians were ‘tuned’ to pitches they heard through headphones.

Though his work kept pace with technological developments and the types of musical instruments he worked with were highly diverse, he was selective. He preferred working with old instruments, distilling them to their essence rather than buying into marketing or fetishized promises of experimentation for its own sake. *‘I thought about making electronic music in the ‘80s and ‘90s, and I could never stand the sound of electronic instruments. It was the days of FM synthesis, which I didn’t really like at all. It never really got that much better as far as I can see. I really liked the sound of traditional instruments, which I continue to work with. When I went back to seriously making new music in the early ‘90s, I went back to making it with those instruments,’* he told FRIEZE.

For over 22 years, Niblock has collaborated with his life partner video artist Katherine Liberovskaya on a number of various live, video and installation projects. Among them, performative or fixed poetic visual and aural works assembled from material recorded in the field. For example, Liberovskaya describes their last collaboration, created four months before Niblock’s passing. *‘Wind Waves / Rumble Mumble was the last project we completed together with Phill in the summer*

⁹ Phill Niblock. The sound that time forgot: remembering the experimental musician and filmmaker by Geeta Dayal (2024) in 4Columns.

of 2023 at an informal residency in Lithuania at the country residence of artist friends Francisco Janes and Jurate Jarulyte.’ — she remembers. ‘A single 22-minute long-sequence shot from a fixed point of the different wave patterns the gusts of wind were making on the surface of the water of a pond, as well as the life of the fauna and flora around it, on a very windy day, accompanied by a collage of sounds captured and mixed by Phill Niblock, assisted by Francisco Janes, in the surrounding area. The fixed point of view of the video was from the veranda of the house on a pond of Francisco and Jurate in the Lithuanian countryside where Phill and I spent entire long August days with them and their young daughter Carolina. The soundtrack was derived from audio recorded by Phill during long drives we took along the unpaved gravelly roads through the woods and fields of the environs that Phill and Francisco processed and mixed in Francisco’s studio there. Originally, we were each working on a piece of our own. Phill on a sound piece (Rumble Mumble), me on a video piece (Wind Waves). But when we finished our pieces, we discovered they were the same length! And when we combined them, they fit together so well! Like some of the Cage / Cunningham collaborations... So this video-audio piece was meant to be Wind Waves / Rumble Mumble.’

Phill Niblock was a prominent curator who contributed significantly to the New York experimental scene. His work was interwoven with collectively organized music experience and was based on mutual respect and open collaboration. For more than 40 years, he has been the director of the Experimental Intermedia

Foundation and curated EI's XI Records label. EI was founded by Elaine Summers in 1968 to provide organizational support for artists working in intermedia forms. While retaining the avant-garde spirit of the place, Niblock transformed it into a social nexus for a generation of cutting-edge yet unrecognized musicians and composers. *'The idea was to invite people who would have had a hard time getting concerts elsewhere,'* he comments. *"It didn't make any sense to invite people like John Zorn for instance, who was performing all the time and curating. Nor did it make any sense for Cage to perform at EI, although he would have done it.'*¹⁰

However, the events he curated at EI were not only about 'giving emerging artists a place to be' but also entering a collective experiment territory where juxtapositions of artist and listener, insider and outsider, public and private, music and sound, would melt and transform each other.

In addition to his curatorial practice, Niblock worked with students. From 1971 to 1998, he was a professor at The College of Staten Island, part of the City University of New York, teaching photography, film, and later, video. Phill Niblock offers a rare definition of minimalism. Rather than celebrating it as an unproblematic entity or a label, he defines it more widely as a performative practice that disrupts the formal determinacy of musical expression and the social patterns of

¹⁰ Khazam, Rahma. Shimmer Me Timbers. Intermedia is the message in Phill Niblock's amplified walls of sound, which have hypnotised musical pacesetters from Cage to Jim O'Rourke (2001). The Wire Magazine — March 2001 (Issue 205). PP. 32.

composing, listening, and concert-making. He was one of those who broke the glass ceiling, inspiring a host of younger musicians and composers to follow their path. His life asserted that one's voice is developed through participating in a community and exploring a sense of belonging rather than by adhering to the rules of academic economy. Self-taught with no formal education, he changed the music of the second half of the 20th century. He turned his Center Street loft into an internationally known hub for experimentation, free from any pressure for 'visibility' or 'sustainable development' — something that even the world's leading museums can only dream of.

'There was 20 years between us, and Phill instinctively took on multiple roles as surrogate father, advisor, supporter and networker on the one hand, colleague, companion and deepest personal friend on the other.'— told media artist and composer Arnold Dreyblatt to the Wire in January 2024. *'There was no contradiction in these alternating modes, Phill was never in any way hierarchical, he was there for you on all levels, young or old, famous or not, sharing his international contacts, his humour, telling you who you gotta meet, showing his recently completed film and music works, recounting his recent acquisitions (romantic and technical), all in one breath.'*

After his retirement at the end of the 90s, he toured up to 250 days a year until his final months. 'It's been a great journey, see you on the other side,' he told his friends on the phone the day before he died. He will be sorely missed.

CYFEST 16: ARCHIVE OF FEELINGS. INTERNATIONAL MEDIA ART FESTIVAL IN MEMORY OF PHILL NIBLOCK

November 13—December 1, 2024
Yerevan, Armenia

CYFEST: *Archive of Feelings. A Journey* is an expansive audit of relationships between the intimate realm of emotions and memories and technological advancement. How do new technologies shape, mediate, and “archive” emotions? In what ways does technology influence our emotional experience and the way it is expressed and remembered? Can we work with technologies within larger artistic, social, and cultural frameworks? And how can contemporary art and culture contribute to a more diverse future and environments that are neither technocratically mastered nor reductionistic? Through the contribution of internationally renowned artists, curators, and theorists, CYFEST 16 will address these questions from various angles while transforming them into installations, multimedia objects, performances, video, concerts, educational events, and a new, intriguing visitors’ experience.

The 16th CYFEST is dedicated to honoring the legacy of Phill Niblock (October 2, 1933 – January 8, 2024), an influential artist, experimental composer, filmmaker, and photographer. Since 2010, he has been a regular contributor to CYFEST and has had a significant impact on how we experience, relate to, and mediate contemporary cultures.

HAMMETTLOGUE

13.11.2024, 19:00

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՖԻԼՀԱՐՄՈՆԻԱ

Քեթրին Լիբերովսկայա և Ֆիլ Նիբլոք

Օպերա վիդեոյի և ձայնի համար, 2023–2024 թթ.
Առաջին աշխատանքային տարբերակը,
համաշխարհային պրեմիերա
Տևողությունը՝ 60 րոպե, առանց դադարների և
ընդմիջումների

Վիդեո [01:00:00, 4K, 16:9, ստերեո]:
Համատեղ հայեցակարգը՝ Քեթրին
Լիբերովսկայայի և Ֆիլ Նիբլոկի
Տեսանյութը՝ Քեթրին Լիբերովսկայայի
Ձայնագրված երաժշտությունը՝ Ֆիլ Նիբլոկի

V&LSG, 2015 — Լորե Լիքսենբերգի (ձայն) և Գի դե
Բիևրի (ծնկի կիթառ) համար
Baritonnicholas, 2023 — Նիկոլաս Իշերվուդի
համար (համաշխարհային պրեմիերա)

Վիդեոյում տեքստի խոսնակներ՝ Լորե
Լիքսենբերգ և Նիքոլաս Իշերվուդ
Վիդեո և աուդիո ձայնագրությունը՝ Քեթրին
Լիբերովսկայայի
Վիդեոյի և ձայնի մոնտաժ՝ Քեթրին
Լիբերովսկայա՝ Հանս Տամմենի աջակցությամբ
Ձայնի մոնտաժ՝ Հանս Տամմեն
Վիդեոյի հատուկ էֆֆեկտներ՝ Անտոն Խլաբով

Կենդանի կատարողներ՝
Լորե Լիքսենբերգ, մեցցո սոպրանո
Նիքոլաս Իշերվուդ, բաս բարիտոն

Hammettlogue-ը Քեթրին Լիբերովսկայայի և Ֆիլ Նիբլոկի՝ վիդեոյի և ձայնի համար փորձարարական օպերայի նախագիծ է՝ ոգեշնչված Դաշիլ Համեթի մինիմալիստական առեղծվածային գրվածքներից՝ կենտրոնանալով նրա տեքստի խնայողության վրա: Համեթը Նիբլոկի սիրելի գրողն էր: Նախագիծը մտահղացել և սկսել են նկարիչները միասին Նիբլոկի մահից ամիսներ առաջ (2024 թ. հունվարի 8): Այնուհետև այն ավարտին է հասցրել Լիբերովսկայան: Հինգ մասանոց կառուցվածքում խոսակցական վիդեո մասերը և երգված երաժշտական մասերը փոխարինում են իրար: Ներկայացված են մեցցոսոպրանո Լորե Լիքսենբերգը և բաս-բարիտոն Նիկոլաս Իշերվուդը: Տեսանյութը՝ Լիբերովսկայայի, երաժշտությունը՝ Նիբլոքի:

Քեթրին Լիբերովսկայան կանադացի ինտերմեդիա արվեստագետ է, որը բնակվում է Նյու Յորքում: 80-ականներից ներգրավված լինելով փորձարարական վիդեոյի ժանրում՝ նա ստեղծել է բազմաթիվ միալիք վիդեո արվեստի գործեր, վիդեո ինստալացիաներ և վիդեո փերֆորմանսներ, ինչպես նաև աշխատանքներ այլ մեդիաներում, որոնք ցուցադրվել են ամբողջ աշխարհում: 2001 թվականից նրա աշխատանքը հիմնականում կենտրոնացած է շարժվող պատկերի և ձայնի/երաժշտության խաչմերուկի

շուրջ՝ տարբեր ժամանակավոր և ֆիքսված ձևերով (պրոյեկցիաներ, ինստալացիաներ, փերֆորմանսներ): Համագործակցել է բազմաթիվ կոմպոզիտորների և ձայնի արվեստագետների հետ՝ իմպրովիզացված կենդանի վիդեո+ձայն համերգային իրավիճակներում, որտեղ նրա կենդանի վիզուալները ձգտում են ստեղծել իմպրովիզացիոն «երաժշտություն» աչքերի համար: Ավելի քան 22 տարի նա համագործակցել է կոմպոզիտոր/ինտերմեդիա արվեստագետ Ֆիլ Նիբլոքի հետ տարբեր կենդանի, վիդեո և ինստալացիոն նախագծերում: Այլ հաճախակի համագործակցողներից են Դաֆնա Նեֆտալին, Կելկո Ուենիշին, Շելլի Հիրշը, Բարբարա Հելդը, Միա Զաբելկան, Ալ Մարգուլիսը (IF, BW-NA), Դեյվիդ Ուոթսոնը և շատ ուրիշներ: Ի հավելումն իր գեղարվեստական աշխատանքի՝ նա կազմակերպում է փորձարարական վիդեոյի/ֆիլմի, ձայնի/երաժշտության և A/V փերֆորմանսի միջոցառումներ. 2005 թվականից EI NYC-ում Screen Compositions-ի ամենամյա երեկոները, իսկ 2006 թվականից՝ OptoSonic Tea սրահները (համահեղինակ՝ Ուրսուլա Շերրեր)՝ Նյու Յորքում և Հյուսիսային Ամերիկայի և Եվրոպայի տարբեր վայրերում, ինչպես նաև առցանց՝ Covid-ի համաճարակի ժամանակ: 2014 թվականին նա Քվեբեքի համալսարանում՝ Մոնրեալում (UQAM) ավարտել է արվեստի պրակտիկայի դոկտորական ծրագիր՝ «Իմպրովիզացիոն կենդանի վիզուալներ. պատկերի նվագումը որպես երաժշտական գործիք» թեմայով: Ներկայումս նա Նյու Յորքի Experimental

Intermedia-ի գեղարվեստական ղեկավարն է:
www.facebook.com/liberovskaya

Ֆիլ Նիբլոկը (1933–2024) մուլտիմեդիա արվեստագետ էր, որը օգտագործում էր երաժշտություն, ֆիլմ, լուսանկարչություն, տեսանյութ և համակարգիչներ: Նա ծնվել է 1933 թվականին Ինդիանայում: 60-ականների կեսերից սկսած՝ նա ստեղծել է երաժշտություն և մուլտիմեդիա փերֆորմանսներ, որոնք ներկայացվել են աշխարհի բազմաթիվ վայրերում: Նա ստեղծում էր հագեցած, բարձր ձայնային դրոններ՝ լցված գործիքների տեմբրների միկրոտոններով, որոնք փերֆորմատիվ տարածքում առաջացնում էին բազմաթիվ այլ տոններ: Նա ասել է. «Իմ երաժշտությամբ ես փորձում եմ ստեղծել մի բան առանց ռիթմի կամ մեղեդու՝ օգտագործելով բազմաթիվ միկրոտոններ, որոնք շատ, շատ դանդաղ շարժումներ են առաջացնում»: Միաժամանակ նա ցուցադրում էր ֆիլմեր/վիդեոներ, որոնք արտացոլում էին մարդկանց աշխատանքային շարժումները:

1985 թվականից նա Նյու Յորքի Experimental Intermedia Foundation-ի տնօրենն էր (www.experimentalintermedia.org), որտեղ նա արվեստագետ/անդամ էր 1968 թվականից: 1973 թվականից Նիբլոկը «Experimental Intermedia»-ում (EI) երաժշտության և միջմեդիա փերֆորմանսների պրոդյուսեր էր, ինչպես նաև EI-ի XI Records լեյբլի կուրատորը: Ֆիլ Նիբլոկի երաժշտությունը հասանելի է XI, Moikai, Mode,

Matiere Memoire, Room 40 և Touch լեյբլներում: Նրա ֆիլմերի և երաժշտության DVD-ները հասանելի են Extreme և Von Archive լեյբլներում: Նա եղել է կինոյի, վիդեոյի և լուսանկարչության պրոֆեսոր Նյու Յորքի համալսարանում (CUNY), Սթեյթն ալեմնդի քոլեջում: 2014 թվականին նա արժանացել է Ժամանակակից արվեստների հիմնադրամի հեղինակավոր Ջոն Քեյջի մրցանակին:
phillniblock.com

Լորե Լիքսենբերգը The Voice Party-ի առաջնորդն է, որը քաղաքական կուսակցության և օպերայի յուրօրինակ խառնուրդ է: Այս կուսակցությունը Միացյալ Թագավորությունում մասնակցել է 2019 թվականի ընտրություններին և առաջադրվել նաև 2024 թվականին: The Voice Party-ն միակ կուսակցությունն է, որին դուք չեք կարող միանալ. կուսակցությունն է միանում ձեզ: Լիքսենբերգը հանդես է եկել աշխարհի տարբեր օպերային թատրոններում, ձայնային ինստալացիաներում, ցուցասրահներում, փառատոններում և թանգարաններում՝ կատարելով այնպիսի կոմպոզիտորների և արվեստագետների աշխատանքներ, ինչպիսիք են Շտոկհոլմի, Լիգետին, Օլիվերոսը, Դյուֆուրը, Ուիշարտը, Ակվավիվան, Թուփը, Էրլ Բրաունը, Ապերգիսը, Թերնաջը, Բիրթուիսը, Ֆիլ Նիբլոկը, Իգլիոր Իսուն, Բեռնար Հեդսիքը, Ջորջինա Սթարը, Բրյուս Մքլինը, Ստելարկը, Իմոջեն Սիդվորթին, Ջանիս Քերբալը...

Որպես ստեղծող՝ նա ուսումնասիրում է մասնակցային պրակտիկաները, այդ

թվում՝ թվային և անալոգային աշխարհների փոխհատումների և դրանցով նոր օպերային ձևերի ստեղծման հնարավորությունները: Նրա ստեղծագործություններից են՝ Bird, Panic Room (The Singterviews), իրական ժամանակի օպերան Prêt à Chanter, «օպերա» ծանոթությունների հավելվածը «ընդլայնված վոկալի» համար և theVoicePartyOperaBotFarmi[myFuryIsMy-Muse]-ը, որն արժանացել է Phonurgianova 2021 մրցանակին: Նա հրատարակել է Հիշողության քարտեզներ (Memory Maps) արտիստական գիրքը, The Afternoon of a Phone ձայնասկավառակը, ինչպես նաև բազմաթիվ DVD-ներ, CD-ներ և վինիլներ՝ ներառյալ Ջոն Քեյջի Song Books ստեղծագործության առաջին ձայնագրությունը Sub Rosa լեյբլի համար: Նրա վերջին նախագիծը՝ NancarrowKaraoke-ը, որտեղ նա իր ձայնով փոխադրել է Նանկարոյի պոլիռիթմիկ և միկրոտոնալ ստեղծագործությունները, լույս է տեսել հոլանդական De Player լեյբլի կողմից: lorelixenberg.art
[@lorelixenberg](https://www.instagram.com/lorelixenberg)

Նիկոլաս Իշերվուդը իր օպերային դերյուտն ունեցել է 25 տարեկանում՝ Քովենթ Գարդենում: Նա երգել է միջնադարյան երաժշտություն Ջոել Քոհենի հետ, բարոկկո երաժշտություն՝ Վիլյամ Քրիստիի հետ, ռոմանտիկ երաժշտություն՝ Ջուրին Մեհտայի հետ և համագործակցել է այնպիսի կոմպոզիտորների հետ, ինչպիսիք են Բուսսոտտին, Քարտերը, Կրամբը, Կագելը,

Կուրտագը, Նիբլոքը, Սելսին, Շտոկհաուզենը և Քսենակիսը: Նա իրականացրել է վարպետության դասեր և հանդես եկել դասախոսություններով Հարվարդում, Սթենֆորդում, Փարիզի CNSM-ում, ՈւդԿ-ում և Միլանի կոնսերվատորիայում: Նա երգեցողության պրոֆեսոր է Մոնբելյարում և Հռոմում: Հրապարակել է մի քանի հոդվածներ և գիրք՝ Երգեցողության տեխնիկաները (The Techniques of Singing), Բարենրայթեր Ֆերլազի համար: Իշերվուդը ձայնագրել է 70 ձայնասկավառակներ՝ Harmonia Mundi, Erato, Naxos և Stockhausen Verlag լեյբլների համար: Նա Voxnova Italia-ի բաս երգիչն է ու գեղարվեստական ղեկավարը: nicholasisherwood.com

ՖԻԼ ՆԻՒԼՈՔԻ ՀԻՇԱՏԱԿԻՆ
ՆՎԻՐՎԱԾ ՀԱՄԵՐԳ (1933–2024)
15.11.2024, 19:00
ԱՌՆՈ ԲԱԲԱԶԱՆՅԱՆ
ՀԱՄԵՐԳԱՍՐԱՀ

Աննա Կլեմենտիի, Քեթրին Լիբերովսկայայի,
Բիլիանա Վուչկովայի, Դավիդե Էյդեն
Կապոբիանոյի մասնակցությամբ
Տևողությունը՝ մոտ 80 ր.

Աննա Կլեմենտի և Քեթրին Լիբերովսկայա
Zound Delta 2, 2023 թ.
Ձայնի, էլեկտրոնիկայի և դաշտային
ձայնագրությունների համար
Տևողությունը՝ 22 ր. 4 վրկ.

Աննա Կլեմենտի, կենդանի ձայն
Քեթրին Լիբերովսկայա, կենդանի վիդեո
Համահեղինակներ՝ Ֆիլ Նիբլոկ, Աննա Կլեմենտի և
Թոմաս Սթերն

Ակտիվ դրոնների և այլմուրակայինների
ձայների ինտենսիվ, սպառնալից շերտեր:
Ներկայացված են Ֆիլ Նիբլոքի դաշտային
ձայնագրությունները, Աննա Կլեմենտիի մեցցո-
սոպրանո ձայնը, էլեկտրոնիկան և Թոմաս
Սթերնի միքսը: Թողարկվել է Karlrecords-ի կողմից
(Բեռլին) 2024 թվականի ապրիլին:

Աննա Կլեմենտին՝ Իտալացի-շվեդ երգչուհի,
մեծացել է Հռոմում, որտեղ սովորել է ֆլեյտա:
Նախքան Բեռլին տեղափոխվելը՝ նա նաև
ավարտել է դերասանական կրթությունը և
հանդիպել կոմպոզիտոր Դիտեր Շներբելին, ում հետ

սովորել է փորձարարական վրկալ երաժշտություն
և փորձարարական երաժշտական թատրոն Hochschule der Künste-ում (այժմ՝ UdK Berlin):
annaclementi.com

**PN90. Ֆիլ Նիբլոկը 90 նշումներում և
փաստերում, 2024 թ.**
Հոբոյի և էլեկտրոնիկայի համար (Max/MSP)
Տևողությունը՝ 22 ր.

Կոմպոզիտոր՝ Դավիդե Էյդեն Կապոբիանկո

Այս կոմպոզիցիան ոգեշնչված է Ֆիլ Նիբլոքի
կյանքից և երաժշտական ժառանգությունից՝ 1933
թվականին նրա ծնունդից մինչև 2024 թվականի
նրա մահը: Այն միախառնում է ձայնային և
վիզուալ տարրերը՝ հանդիսատեսի համար
ընկղմող փորձառություն ստեղծելու համար:
Կառուցվածքը ստեղծվել է Ֆիլի ապրած 90
տարիների շուրջ, որտեղ հոբոյի յուրաքանչյուր
նոտա ձայնագրվում և ամրապնդվում է Max/
MSP-ի միջոցով՝ ներկայացնելով նրա կյանքի մեկ
տարին: Ստեղծագործության զարգացման հետ,
այս նոտաները կուտակվում են ձայնային մի
պատի պես՝ նպատակ ունենալով հասնել 95 դժ
կամ ավելի բարձր՝ արտացոլելով Ֆիլի առաջավոր
մոտեցումը երաժշտության նկատմամբ:

Պրոյեկցիա արված վիզուալները և
տեքստն ընդգծում են Ֆիլի կյանքի առանցքային
պահերը՝ օգտագործելով հատվածներ Ֆիլ Նիբլոկ.
Աշխատանքային վերնագիր և Ֆիլ Նիբլոք. Միայն

աշխատանք -ից: Սա մի բազմազգայական հարգանքի տուրք է, որը խորացնում է նրա գեղարվեստական ճանապարհորդության ըմբռնումը: Ճշգրտությունն ապահովելու համար ես սերտորեն համագործակցել եմ Ֆիլի գործընկեր Քեթրին Լիբերովսկայայի և նրա կենսագիր Գի Դե Բիևրի հետ, ով հեղինակել է գրքերից մեկը:

Ձայնը և վիզուալները միացնելով՝ այս կոմպոզիցիան հարգանքի տուրք է և փորձ՝ ցույց տալու Ֆիլ Նիբլոքի մնայուն ազդեցությունը փորձարարական երաժշտության վրա՝ ընդգծելով նրա կարճ, բայց ազդեցիկ դերը ինձ համար՝ որպես ուսուցիչ:

Դավիդե Այդեն Կապոբիանկոն իտալացի

կոմպոզիտոր է, որը մասնագիտացած է ժամանակակից համերգային երաժշտության և էլեկտրոակուստիկ ստեղծագործությունների մեջ՝ մենակատարների և անսամբլների համար: Նրա կոմպոզիցիաները ուսումնասիրում են մարդկային փորձառությունը՝ ընդլայնելով երաժշտական սահմանները՝ ստեղծելու հուզիչ պատմություններ:

2022 թվականից նա Նյու Յորքի կոմպոզիտորների շրջանակի (NYCC) անդամ է՝ իր ժամանակը բաժանելով Իտալիայի և ԱՄՆ-ի միջև: Նա աշխատում է տարբեր նախագծերի վրա, այդ թվում՝ դաշնամուրի լարում, տեխնիկական ծառայություններ, երաժշտության ուսուցում, գործիքավորում և պարտիտուրների նոտագրում: Նա նաև օգնում է կոմպոզիտորներին իրականացնել իրենց

գաղափարները, օրինակ՝ աջակցել է Ֆիլլ Նիբլոկին
իր ստեղծագործություններն ավարտին հասցնելու
գործում:
davideaiden.com

The full programme information can be found at cyfest.art

media art lab

CYLAND Foundation Inc.

ONEMARKETDATA

CALQ

VIDEO
FORMES
HYBRID & DIGITAL ARTS

 Austrian
Embassy
Tbilisi

ELEKTRA

UOLS
urban art lab
in SEOUL

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

LEONARDO

The authors and publishers gratefully acknowledge permission granted to reproduce the copyrighted material. Every effort has been made to trace copyright holders and to obtain their permission for the use of copyrighted material. The publishers apologise for any errors or omissions and would be grateful if notified of any corrections that should be incorporated in future reprints or editions of this publication.

CREDITS

Alexander Ivanov
Text & Research

Katherine Liberovskaya, Guy de Bievre,
Alexandra Dementieva
Advisers & Reviewers

Lydiia Griaznova
Managing Editor, Copy Editor

Alexandra Shcherbina
Designer

Paige King
Proof Reader

